

Warszawa, 6 czerwca 2022 roku

Sprawa: Petycja Pana Marka Nowaka:
Ustawa PIT a Wielka Brytania

Znak sprawy: DSP2.056.1.2022

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Marek Nowak

Email:

Odpowiedź na petycję

Szanowny Panie,

działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy o petycjach¹, odpowiadając na Pana wystąpienie z dnia 22 kwietnia 2022 r., zawierające postulat podjęcia inicjatywy legislacyjnej zmierzającej do wprowadzenia zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej; ustawa o PIT)², polegających na dodaniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej do niektórych przepisów tej ustawy, w efekcie czego stan prawny po dokonaniu tej zmiany powinien być tożsamy ze stanem prawnym obowiązującym przed wyjściem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej, uprzejmie wyjaśniam.

Zakwalifikowanie wystąpienia jako petycji

Sposób kwalifikowania Pańskiego wystąpienia jako zgodny z przepisami ustawy o petycjach. Przedmiotem petycji może być bowiem żądanie dokonania zmian przepisów prawa, podjęcie rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu

¹ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870)

² Ustawa z dnia o podatku dochodowym od osób fizycznych (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1128)

wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji³.

Zgłoszony postulat i jego uzasadnienie

Wnosi Pan o dodanie Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej do przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych celem zrównania sytuacji prawnej obywateli polskich związanych z Wielką Brytanią z sytuacją obywateli polskich „związanych” z Islandią, która jest państwem członkowskim Europejskiego Obszaru Gospodarczego (dalej: EOG), oraz Konfederacją Szwajcarską. Celem przykładowo wskazuje Pan na istniejącą do niedawna możliwość odliczenia od podatku dochodowego wynikającego z odpłatnego zbycia nieruchomości, wydatków poniesionych w Wielkiej Brytanii na cele mieszkaniowe, która to możliwość obecnie, tj. po BREXITcie, nie istnieje. Wskazał Pan również, że fakt opuszczenia Unii Europejskiej (UE) przez Wielką Brytanię nie powinien wpływać w aspekcie podatkowym na sytuację osób objętych polskim podatkiem dochodowym.

Stanowisko wobec propozycji zawartej w petycji

Ministerstwo Finansów nie pozostaje obojętne wobec zgłaszanych inicjatyw nowelizacji prawa podatkowego. Jednakże, nie każda ze zgłaszanych przez obywateli inicjatyw zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotowa petycja nie zawiera konkretnych propozycji zmian ustawowych. Wyraża ogólny postulat osiągnięcia celu, jakim jest przywrócenie stanu prawnego w zakresie opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych sprzed wyjścia Wielkiej Brytanii z UE. Jednocześnie, przywołany w petycji przypadek wymienienia przez polską ustawę o PIT państw członkowskich EOG oraz Szwajcarii, wskazuje kierunek i sposób wprowadzenia oczekiwanych zmian.

Należy zauważyć, że w ustawie o PIT występuje bezpośrednio odwołanie do Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej w następującej grupie przepisów: art. 6 ust. 3a pkt 1 i 2, art. 6 ust. 13, oraz art. 21 ust. 1 pkt 90b, art. 21 ust. 25 pkt 1, 2 i 3, art. 21 ust. 27 oraz ust. 33, art. 21 ust. 43 pkt 3 lit a i b (lit. b wspomina obok innych podmiotów również Wielką Brytanię), a także art. 26 ust. 1 pkt 2a, art. 26 ust. 13b pkt 2, oraz art. 27ea ust. 1 pkt 3 lit. b, art. 29 ust. 4 pkt 1.

Europejski Obszar Gospodarczy powstał w 1994 r. w celu objęcia przepisami UE dotyczącymi jej rynku wewnętrznego państw będących członkami Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (dalej: EFTA). Porozumienie o EOG zawarte zostało 2 maja 1992 roku w Oporto pomiędzy Wspólnotami Europejskimi (WE) i Państwami Członkowskimi WE, oraz Austrią, Finlandią i Szwecją (które wszakże przystąpiły w 1995 roku do Wspólnot Europejskich i są

³Art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach

obecnie członkami Unii Europejskiej), a ponadto Norwegią, Islandią i Lichtensteinem (które do Unii Europejskiej nie przystąpiły). Porozumienie o EOG opublikowane zostało w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich L 1/3, z 3 stycznia 1994 r. i na podstawie obecnie obowiązującego art. 217 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), jako zawarta umowa stowarzyszeniowa, stanowi tym samym część prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 126 ust. 1 Porozumienia o EOG – porozumienie stosuje się na terytoriach, na których stosuje się Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą (obecnie TFUE) i Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (wygasły), i na warunkach ustanowionych w tych Traktatach oraz na terytorium Republiki Islandii, Księstwa Liechtensteinu i Królestwa Norwegii. Występuje zatem w tym przypadku bezpośrednio odesłanie do terytorialnego zakresu zastosowania Traktatów Unijnych.

Zakres Porozumienia EOG wykracza poza postanowienia tradycyjnej umowy o wolnym handlu, ponieważ rozszerza on na państwa EFTA należące do EOG (z wyjątkiem Szwajcarii) wszystkie prawa i obowiązki w ramach rynku wewnętrznego UE. Europejski Obszar Gospodarczy obejmuje cztery swobody rynku wewnętrznego (swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału) oraz związane z nimi obszary polityki (konkurencyjność, transport, energetykę oraz współpracę gospodarczą i walutową). W tym miejscu zasadne jest podkreślenie, że uwzględnienie państw członkowskich UE i EOG oraz Szwajcarii w normach podatkowych, często stawiające je w sytuacji uprzywilejowanej w stosunku do innych państw, wynika z umów międzynarodowych zrzeszających te państwa i korzysta z zasady wzajemności.

Z dniem 1 lutego 2020 r. weszła w życie umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (dalej: umowa). Wielka Brytania przestała być członkiem UE, a w konsekwencji także EOG. Z tym, że zgodnie z art. 126 umowy do 31 grudnia 2020 r. obowiązywał okres przejściowy i w tym okresie, stosownie do art. 127 ust. 1 umowy, prawo UE (z pewnymi wyjątkami) miało zastosowanie do Wielkiej Brytanii i na jej terytorium. Oznacza to, że odniesienia w prawie polskim dotyczące praw i obowiązków związanych z członkostwem w UE, w tym ww. odniesienia zawarte w ustawie PIT, należy w trakcie okresu przejściowego rozumieć tak, że obejmowały one także Zjednoczone Królestwo, o ile nie zachodziło żadne z odstępstw wskazanych w ww. umowie o wystąpieniu.

Od 1 stycznia 2021 r. status prawny Zjednoczonego Królestwa uległ zmianie. Nie można na gruncie prawa traktować go jako państwa członkowskiego Unii Europejskiej ani państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Normy wskazujące na takie państwa w ustawie o PIT nie mają do zastosowania do Zjednoczonego Królestwa.

Mając na uwadze powyższe, zgodnie z przytoczonym w petycji przykładem, osoba, która kupi nieruchomość położoną na terytorium Zjednoczonego Królestwa nie będzie mogła skorzystać z ulgi mieszkaniowej, o której mówi ustawa o PIT. Było to możliwe tylko do końca 2020 roku,

na mocy przepisów wprowadzających okres przejściowy. Zasady tej nie zmienia też unijno-brytyjska umowa o handlu i współpracy⁴.

Reasumując Ministerstwo Finansów stwierdza, że w każdym z przypadków, gdy ustawa PIT wspomina o państwach należących do EOG lub Szwajcarii, czyni to obok wskazania na państwa członkowskie Unii Europejskiej. Wskazuje to na specjalny status tych państw, który wynika z ich współpracy, która jest zinstytucjonalizowana oraz mająca umocowanie w traktatach unijnych i umowach dwustronnych. Status ten jest wyrazem i konsekwencją ścisłego współdziałania państw Unii Europejskiej oraz państw EOG, a także Szwajcarii, a przyjęte rozwiązania są niezbędne do realizacji celów stawianych tej współpracy. W efekcie opuszczenia przez Wielką Brytanię Unii Europejskiej i EOG, Zjednoczone Królestwo nie podziela już tego statusu, co w konsekwencji oznacza również brak uzasadnienia dla wprowadzenia postulowanych przez Pana rozwiązań podatkowych w ustawie o PIT.

Do wiadomości:

Departamenty: DD i DWM

Z wyrazami szacunku,

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Dyrektor

Departamentu Polityki Podatkowej

Marcin Lachowicz

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

⁴Umowa o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 444/14 z 31.12.2020